

Валерій Горвий,

д-р іст. наук, проф., заст. гендиректора,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Київ, Україна

ІНФОРМАЦІЙНІ АСПЕКТИ ЕВОЛЮЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Відповідно до положень Доктрини інформаційної безпеки України в статті розглядаються проблеми вдосконалення ефективності протистояння зовнішній інформаційній агресії в умовах застосування РФ гібридних технологій інформаційної війни, політичного лайфхаку. На основі характерного для інформаційного етапу трансформації суспільства розвитку зростаючого процесу самоусвідомлення суспільної еволюції у контексті інформаційного протистояння відзначаються запити на ідеологічні орієнтири розвитку, розглядається процес їх задоволення бібліотечними установами, що освоюють сучасні комп'ютерні технології і вводяться в структуру стратегічних комунікацій національного інформаційного простору.

Ключові слова: глобальна інформатизація, інформаційна війна, політичний лайфхакінг, нейтралізація інформаційної агресії, комп'ютеризовані бібліотечні установи, стратегічні інформаційні комунікації, політичний лайфхак, стратегічний наратив національного інформаційного комплексу.

Інформаційний етап розвитку суспільства актуалізує значно більшою мірою, ніж на всіх попередніх етапах розвитку людства, необхідність самоусвідомлення процесу його еволюції. Цей запит відображається в затребуваності ідеологічних орієнтирів. Ці орієнтири проникають в інфотворення, в процес використання суспільством інформаційних ресурсів, стають важливою складовою інформаційного протистояння в межах гібридної війни. Важливою проблемою цього процесу стає вдосконалення управління використанням інформаційних ресурсів. У її розв'язанні зростає значення бібліотечних установ, озброєних електронними інформаційними технологіями.

Різні аспекти проблематики, пов'язаної із вивченням реальних закономірностей розвитку українського суспільства на основі розвитку інформатизації, досліджуються в роботах працівників Інституту історії Украї-

ни, Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. У контексті вивчення процесу протистояння інформаційній агресії РФ, інформаційних чинників системи інтеграторів Донбасу і Криму в загальноукраїнській єдності заслуговують на увагу доробки: О. Рафальського, який розглядає проблему консолідації українського суспільства; О. Кривицької та В. Корабльової щодо характеристик ідентичності українського пограниччя, новітніх розробок з політичного лайфхакінгу, нарративних технологій, ідеологічних особливостей сучасного соціального процесу; цикл робіт колективу дослідників НБУВ під загальним керівництвом академіка О. Онищенка щодо досліджень інформаційних обмінів, інформаційної безпеки, участі в цьому процесі комп'ютеризованих бібліотечних установ.

Метою статті є розгляд відображення в інформаційних процесах сучасності тенденцій суспільного самоусвідомлення, суспільної еволюції і, відповідно, посилення ідеологічної складової у змістовому наповненні інформаційних продуктів, використання цього фактора в інформаційних протистояннях у межах гібридної війни, участь провідних бібліотечних установ у цьому процесі.

Турбулентні потоки суспільних змін на території колишньої союзної держави, проходячи етапи політичних, економічних, технологічних та інших перетворень, нарешті зіткнулися з проблемою формування ідеологічних орієнтирів, дороговказів у майбутнє, без яких досягнення цього усвідомленого майбутнього є неможливим. У суспільній думці нинішньої Росії вже забуто відповідь В. Путіна на Валдайському форумі на запитання щодо змісту сучасних національних інтересів Росії. Адже, як зазначалося в публікації щоденної Санкт-Петербурзької електронної газети «Фонтанка.Ру», тоді В. Путін віджартувався. Мовляв, «що росіянину добре, те і є національними інтересами. Це така відповідь веселого двієчника, який не знає, що сказати на екзамені. Сподівається, що пройде, – продовжувало видання. – Не пройде. Тому, що це питання з питань. Національна ідея – це усвідомлення того, хто ми зараз і куди ми маємо рухатись. І що ми будемо там робити. Це план, це наша місія...» [1].

Байдужість російського керівництва до розробки чітких публічних орієнтирів подальшого розвитку суспільства, необхідності його трансформації в умовах нових світових реалій була обумовлена задоволенням експортом багатих природних ресурсів. Однак, з певним зниженням значення цього фактора в подальшому, зниженням значення оперування вуглецевими факторами в міжнародних відносинах, при урізноманітненні джерельних баз цих ресурсів, при зростаючому заміщенні цих джерел енергії іншими, в тому числі відновлюваними, байдужість

російської еліти до ідеології в суспільній свідомості РФ, однак, поступово, на рівні соціальної інтуїції, починає викликати тривожні відчуття в соціально активній частини громадян. Інформаційний етап розвитку суспільства актуалізує значно більшою мірою, ніж на всіх попередніх етапах розвитку людства, необхідність самоусвідомлення процесу його еволюції. Цей запит відображається в затребуваності ідеологічних орієнтирів. І нині цей процес особливо наочно видно на спробах виправлення помилкових підходів у путінському ставленні до ідеології.

Сьогодні відсутність здорової творчої атмосфери в суспільстві все більше починає турбувати російську інтелігенцію та проявляється в російських ЗМІ. Певною формою реагування на цю ситуацію останнім часом у теоретичних побудовах, що оформляють суспільне життя росіян, з'являється таке поняття як «путінізм» [2], по аналогії з раніше панівним у суспільній думці колишньої радянської держави марксизмом-ленінізмом, однак із сутнісними відмінностями від нього.

Названа ідеологічна конструкція визнана РФ на державному рівні. Помічник президента Росії В. Сурков характеризує «путінізм» як «глобальний політичний лайфхак, метод управління, який добре працює» в умовах Росії. У такий спосіб, використовуваний в управлінні Росією «ідейний» метод, власне, є все ж таки не ідеологією, а запозиченим на Заході методом політичного маніпулювання з фрагментарним використанням власного історичного матеріалу. Адже лайфхак – термін, перенесений із комп'ютерного середовища, означає набір методик і прийомів, спрямованих на «зламування» існуючих стереотипів діяльності для підвищення ефективності в процесі досягнення поставлених цілей. При цьому використовуються різні, корисні саме в конкретній ситуації «поради і хитрі трюки», і що характерно – на основі наявних можливостей без створення інновацій. Якраз останнє і відрізняє «путінізм» від попередніх «ізмів», заснованих на орієнтирах перспективного розвитку. Однак слід зазначити, що навіть половинчастий крок у напрямі до розвитку ідеологічної діяльності, зроблений у Росії, навіть його практична слабка пов'язаність із «культурною гравітацією глибокого народу», уявлення про яку вводиться в обіг російськими ідеологами, заслугове – як нове явище в пропагандистській роботі в рамках інформаційної війни – на увагу вітчизняних інформаційних працівників.

Треба при цьому враховувати і, відповідно, реагувати на ту обставину, що поширення в Росії і на окупованих територіях цієї квазіідеології показує, що правляча верхівка Росії продовжує недооцінювати значення ідеології як соціального механізму розвитку [3]. Введення в політичну

практику російської дійсності нового лайфхаку може давати короткочасний результат. Однак цей результат не опирається на національну традицію, отже, не забезпечує стійкості в процесі розвитку та під впливом нових обставин суспільного життя втрачатиме свою дієвість.

Ця обставина має використовуватися вітчизняними політтехнологами в процесі вдосконалення роботи з населенням окупованих територій на Сході України. Такий підхід підтверджується останніми дослідженнями. Зокрема, О. Кривицька зауважує, що «на ціннісний простір пограниччя впливають різноманітні чинники: адміністративні кордони, культурні межі, стан свідомості регіональних спільнот, традиції символічних просторів, міфи та ін. Цінності та настанови соціуму пограниччя, закріплені в архетипах та менталітеті, здатні актуалізовуватися за специфічних (особливих, кризових, військових) реалій суспільного розвитку» [4]. Саме тому визнання факту, що українсько-російське пограниччя, яке пролягає через Донбас, є «ризикогенним фактором державної безпеки, має стимулювати розробку довгострокових програм, розрахованих на різні сегменти порубіжних соціумів (етноси, різні суспільні групи)» [4]. До цього можна додати ще й тезу про те, що специфіка пограниччя об'єктивно може сприяти зниженню ефективності російського лайфхаку.

У протистоянні такого роду впливам на громадян у районах неконтрольованих сьогодні Україною територій видається ефективним, і про це вже не перший рік ведеться дискусія у вітчизняному політтехнологічному середовищі, використання аргументації із арсеналу формування української ідеології, що має бути дороговказом у перспективах національного розвитку. Останнім часом про неї, хоча б в її стартових параметрах, говорять у верхніх ешелонах української влади. Так, Президент В. Зеленський нещодавно заявив про необхідність опори на ідеологічні установки в розвитку українського суспільства. У загальних обрисах його ідеологія – «це завершення війни на Донбасі і розвиток економіки України» [5].

Однак слід зазначити, що ідеологічні основи сучасної інформаційної діяльності в нашій країні ще не набули належної чіткості, отже, поки що не стали основою загальносуспільного об'єднання. Проте формування політичної ідеологічної системи концептуально оформлених уявлень, ідей і поглядів на політичне життя, яке відбиває інтереси, світогляд, ідеали, умонастрої громадян як об'єктивний суспільний процес, відбувається під час розвитку українського суспільства поза бажаннями тих чи інших політиків. Цей процес стимулюється також необхідністю ефективної відповіді на різноаспектні прояви інформаційної агресії в межах гібридної війни, що ведеться проти нашої держави.

Досвід показує, що лише наявність міцної ідеологічної основи національної інформаційної бази спротиву і розвитку може бути ефективним джерелом нейтралізації шкідливих для інформаційного простору України зарубіжних впливів, навіть при постійно оновлюваній їхній технологічній базі. За її відсутності некоординована в жоден спосіб, з ідеологічної точки зору, протидія інформаційній агресії ослабляється різновекторністю інтересів окремих соціальних структур суспільства, відмінностями в змісті регіональної політики, вкидам в інформаційний простір України ворожої інформації в упаковці нових технологічних рішень тощо.

У сучасних умовах протистояння інформаційній агресії залежить як від якості проведення організаційних та технологічних заходів з безпосередньої організації інформаційної безпеки, так і від ефективності змістовного використання інформаційних ресурсів, що знаходяться в розпорядженні суспільства, для відстоювання духовно-ціннісних орієнтирів, ідейних принципів суспільного розвитку у свідомості громадян, що підпадають під негативні інформаційні впливи. Для цього необхідно раціонально використовувати наявні в розпорядженні вітчизняних інформаційних структур ресурси, постійно вдосконалювати механізми управління цими ресурсами.

У процесі розвитку обмінів у національному інформаційному просторі України в умовах інформаційної війни суттєвого значення набувають бібліотечні установи, які вже пройшли стартовий етап комп'ютеризації і впроваджені в систему стратегічних інформаційних комунікацій. Саме робота бібліотек з наповнення цих комунікацій необхідною для розвитку суспільства і його протистояння негативним впливам якісної інформацією з фондів бібліотек, якісною електронною інформацією глобального інформаційного простору – сприяє ефективному інформаційному забезпеченню потреб суспільства та його імунітету проти зовнішніх загроз.

У бібліотечному середовищі робота з нейтралізації агресивної зарубіжної пропаганди в межах інформаційної війни має погоджуватися зі створенням інформаційних, інформаційно-аналітичних продуктів протистояння, які б задовольняли ускладнені інформаційні запити сучасної аудиторії, яка стає об'єктом інформаційного впливу. Орієнтири для цієї роботи дає нова Доктрина інформаційної безпеки України. Вона, зокрема, орієнтує інформаційних працівників на формування наративних [6], синтезованих інформаційних продуктів протистояння, що сьогодні є найбільш ефективними в інформаційній боротьбі. При цьому стратегічний наратив утверджується як «спеціально підготовлений текст, призначений для вербального

викладення в процесі стратегічних комунікацій з метою інформаційного впливу на цільову аудиторію»[7].

Використання інформаційних продуктів, підготовлених із застосуванням нарративного принципу організації, сприяє активізації емоційного фактора в інформаційно-аналітичних процесах, відображає сприйнятну для людини багатогранність усіх відображуваних людською свідомістю процесів навколишнього світу. У порівнянні, скажімо, із системою жанрів традиційної газетної журналістики, нарративна організація матеріалу певною мірою схожа із жанром репортажу, який поєднує в собі аналітичні та інформаційні жанрові елементи з цільовим використанням емоційності. При організації протистояння інформаційній агресії, у підготовці нарративних продуктів для застосування в інформаційній війні особливе значення має вдосконалення організації використання суверенних інформаційних ресурсів, що здебільшого знаходяться в бібліотечних фондах. Вони відображають специфіку нашої самобутності і національної інформаційної традиції [8] і є напрацюванням всіх попередніх поколінь українського народу.

Активізація бібліотечної роботи в сфері ефективного використання інформаційних ресурсів і внесення свого вкладу в організацію інформаційної безпеки суспільства має тісніше узгоджуватися також із національною системою інформаційного виробництва. Ця система з усією її багатоманітністю – від видавництв, ЗМІ на традиційних і електронних носіях – до соцмереж включно при належній організації і підтримці держави нині ще має потенціал для забезпечення інформаційного виробництва з урахуванням національної специфіки України. Виробництво цими джерелами інформованості нарративного ресурсу, тієї частини наявної у розпорядженні суспільства інформації, яка безпосередньо використовується у вирішенні актуальних проблем життєдіяльності, обумовлює необхідність встановлення оптимального (виходячи з призначення продукту) співвідношення між використовуваною частиною глобальних інформаційних ресурсів, частиною суверенних ресурсів інформації та новою інформацією власного продукування. Дотримання такого співвідношення дає змогу одержати нарративний продукт з проявом національної специфіки інформованості, врахуванням міжнародного досвіду в таких питаннях та відповідно до актуальності проблематики.

Ці продукти мають бути актуальними і спиратися на нове вітчизняне інформованості, що відображає злободенні проблеми сучасності, проблеми нинішнього інформаційного протистояння, оперативно спростовувати зарубіжну дезінформацію, аргументацію противника та забезпечувати

реалізацію власних завдань у межах інформаційної війни. Треба зазначити, що ефективність процесу підготовки нарративних продуктів на нинішньому етапі розвитку глобальних інформаційних ресурсів значною мірою залежить від оптимальної організації можливостей інформаційного середовища. Структуризація цих ресурсів на нинішньому етапі їх організації відбувається насамперед по лінії групування й координації діяльності центрів збереження інформаційних ресурсів, насамперед бібліотечних установ, архівних інституцій та потужних комплексів групування інформаційних баз, заснованих на використанні електронних інформаційних технологій. Важливим напрямом зміцнення зв'язків між ними стає розвиток електронних навігаційних інструментів.

Таким чином, на порядку денному все більше постають практичні аспекти реалізації проблеми свідомого управління інформаційними процесами, внесення в ці процеси ідеологічної складової. Значущим елементом цього управління, як це підтверджується практикою розвитку інтернет-ресурсів, мають стати центри акумуляції суспільно важливої інформації – і як джерело підготовки інформаційно-аналітичних продуктів для протистояння інформаційній агресії, і як орієнтири подальшого інфотворення, ресурсу розвитку. Якраз у такі центри, відповідно до суспільної затребуваності мають трансформуватися сучасні бібліотеки. Ця тенденція в суспільному розвитку є вірогідною і затребуваною.

Проте одночасно динамічні зміни в сучасному суспільному житті не виключають загрози втрати значення вітчизняної бібліотечної системи як основної мережі системи збереження національних інформаційних ресурсів. Ця об'єктивно невиправдана загроза обумовлена не архаїзмом бібліотеки як соціального інституту, а слабкою увагою суспільства до процесу оновлення системи цих інформаційних центрів. Водночас сьогодні актуалізуються суспільні потреби свідомого управління інформаційними процесами, необхідністю вдосконалення структури наявних ресурсів і визначенням суспільно значимих завдань їх оновлення. У зв'язку з цим перед бібліотеками інформаційного суспільства як базовими його інформаційними центрами виникають якісно нові завдання, пов'язані:

- із необхідністю професійної орієнтації у швидкозростаючих масивах електронної інформації і відборі з них необхідної для вирішення актуальних питань суспільного розвитку. Розвиток пошукових систем полегшує цей процес, але не може замінити здатність змістовно аналізувати, що властива лише людському мозку;

- із необхідністю структурної організації наявного інформаційного ресурсу під актуальні суспільні запити аж до підбору тематичних блоків

інформації, необхідних для вирішення проблем розвитку, підготовки тематично організованих сукупних інформаційних продуктів для реалізації безпекових завдань, що є продуктивним при підготовці наративних матеріалів, дистантного забезпечення користувачів необхідною інформацією;

– із необхідністю комплектування фондів якісною інформацією, знанням, необхідним для майбутнього і відсіювання неякісної, шкідливої для суспільного розвитку інформації і, таким чином, створення надійного інформаційного ресурсу протистояння негативним зарубіжним впливам на національну інфосферу.

Реалізація названих функцій має значно підняти продуктивність у сфері використання національних інформаційних ресурсів як в інтересах суспільного розвитку, так і в інтересах протистояння інформаційній агресії.

Наявні тенденції розвитку нового суспільства дають підставу для прогнозування зростаючого значення застосування якісних параметрів інформаційної сфери, еволюцію соціальної структури суспільства під трансформацію суспільних відносин. Загалом вектори розвитку нового суспільства набувають певної ідейної чіткості і найбільш далекоглядні дослідники за ними вже бачать ще не зовсім чіткі обриси наступного етапу розвитку – раціонального суспільства знань. Розвиток технологій комплексного застосування інформаційних ресурсів, у тому числі технологій, пов'язаних із використанням наративних форм організації інформації, при становленні інформаційної безпеки на рівні нових суспільних викликів, має торувати нові орієнтири до цього майбутнього.

На інформаційному етапі розвитку суспільства створюються нові можливості для самоусвідомлення ним еволюційного процесу. Це відображається в зростаючій ролі ідеологічного оформлення нового інфотворення. При цьому ідеологічні складові набувають зростаючого значення в інформаційних обмінах, в інформаційних протистояннях у межах гібридної війни. У зв'язку з цим як ефективний інструмент вдосконалення змістових параметрів інформаційних обмінів, своєчасного включення до соціальних інформаційних комунікацій змісту актуальних ідеологічних розробок, важливої для суспільного розвитку наукової інформації набувають суттєвого значення умонтовані в цю систему комп'ютеризовані бібліотечні установи.

Список використаних джерел

1. Гендиректор АЖУРа, письменник Андрей Константинов в программе «Итоги недели» висказав свою точку зору на репліку Константина Райкіна і що відбувається в країні. Досталося навіть президенту [Електронний ресурс] // Фонтанка. Ру. – Режим доступу: fontanka.ru’-<http://www.fontanka.ru/2016/10/29/070/>. – Загл. с екрана.

2. Помічник Путіна назвав «путінізм» чинною ідеологією і «глобальним лайфхаком» [Електронний ресурс] // Новое время. – Режим доступу: <https://nv.ua/ukr/world/countries/putinizm-ideologiya-zayava-surkova-50047733.html>. – Назва з екрана.

3. Формування стратегічного наративу інформаційного забезпечення реінтеграції тимчасово окупованих територій у загальноукраїнський контекст : [монографія] / [О. С. Онищенко, В. М. Горовий, Ю. М. Половинчак та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2017. – 212 с.

4. *Кривицька О.* Ідентичність українського пограниччя: Донбас / О. Кривицька. – Наук. записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – Київ, 2017. – Вип. 1. – С. 310.

5. Зеленський про ідеологію: не потрібні теми, які розколюють суспільство [Електронний ресурс] // Цензор. NET. – Режим доступу: <https://censor.net.ua/ua/n3153330>. – Назва з екрана.

6. *Горовий В. М.* Характерні особливості вдосконалення змістовного наповнення аналітичних продуктів в інформаційному протистоянні [Електронний ресурс] / В. М. Горовий // Інформаційна безпека людини, суспільства, держави. – 2018. – № 2. – С. 6–12. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/iblsd_2018_2_3. – Назва з екрана.

7. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України»: Указ Президента України № 47/2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/472017-21374>. – Назва з екрана.

8. Національний інформаційний суверенітет у контексті розвитку новітніх інформаційних технологій : [монографія] / [О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.]; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2011. – 154 с.

References

1. Gendirektor AZhURa, pisatel Andrej Konstantinov v programme «Itogi nedeli» vyskazal svoju tochku zrenija na repliku Konstantina Rajkina i proishodjashhee v strane. Dostalos dazhe prezidentu [The director general of Open-work, writer Andrej Konstantinov, in the program «Results of week» said of the point of view on the remark of Konstantin Raikin and what be going on in a country. Reached even to the president]. *Fontanka. RU*. Retrieved from <http://www.fontanka.ru/2016/10/29/070/> [in Russian].
2. Pomichnyk Putina nazvav «putinizm» chynnoiu ideolohiieiu i «hlobalnym lajfkhakom» [Putin's aide calls «putinism» a valid ideology and a «global life hack»] *Novoe vremia – New Time*. Retrieved from <https://nv.ua/ukr/world/countries/putinizm-ideologiya-zayava-surkova-50047733.html> [in Ukrainian].
3. Horovyi, V., Onyshchenko O., Polovynchak Yu. et al. (2017). Formuvannia stratehichnoho naratyvu informatsiinoho zabezpechennia reintehratsii tymchasovo okupovanykh terytorii v zahalnoukrainskyi kontekst [Formation of strategic narrative of information support for reintegration of temporarily occupied territories in the Ukrainian context]. Kyiv [in Ukrainian].
4. Kryvytska, O. (2017). Identychnist ukrainskoho pohranychchia: Donbas [The identity of the Ukrainian borderland: Donbass]. Kyiv: IPIEND im. I. F. Kurasa NAN Ukrainy [in Ukrainian].
5. Zelenskyj pro ideolohiiu: ne potribni temy, iaki rozkoliuiut suspilstvo [Zelensky about ideology: not necessary themes that break society]. *Tsenzor. NET – Censor. NET*. Retrieved from <https://censor.net.ua/ua/n3153330> [in Ukrainian].
6. Horovyj, V. (2018). Kharakterni osoblyvosti vdoskonalennia zmistovnoho napovnennia analitychnykh produktiv v informatsijnomu protystoianni [Characteristic features of perfection of the rich in content filling of analytical foods are in informative opposition]. *Informatsijna bezpeka liudyny, suspilstva, derzhavy – Informative Safety of Man, Society, State*, no. 2, pp. 6–12. Retrieved from <http://faqukr.ru/osvita/147404-narativ-shho-ce-take-narativni-dzherelai-tehniki.html> [in Ukrainian].
7. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 29 hrudnia 2016 roku «Pro Doktrynu informatsijnoi bezpeky Ukrainy»: Ukaz Prezydenta Ukrainy No. 47/2017 [About the decision of national security and defensive of Ukraine Council from December, 29, 2016 «About Doctrine of informative safety of Ukraine» : Decree of President of Ukraine No. 47/2017]. Retrieved from <http://www.president.gov.ua/documents/472017-21374> [in Ukrainian].
8. Onyshchenko, O. Horovyi, V. Popyk, V. et al. (2011). Natsionalnyi

informatsiyni suverenitet u konteksti rozvytku novitnikh informatsiinykh tekhnolohii [National information sovereignty in the context of the development of the latest information technologies]. Kyiv [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 11.10.2019.

Valery Horovyi,

Dr. Sci. (Historical), Professor, Deputy Director,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

Kyiv, Ukraine

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-2644-5249>

Information Aspects of Evolutionary Processes in Ukraine

In accordance with the provisions of the Doctrine of Information Security of Ukraine, the article deals with the problems of improving the effectiveness of confronting external information aggression in conditions of Russia application of the hybrid technologies of information war, political life hack. In the process of modern information transformations, based on the development of electronic information resources, growing process of self-awareness of social evolution takes place, and consequently, public inquiries for ideological orientations of development are manifested.

Thus, the practical aspects of the realization of the problem of conscious management of information processes, the introduction of the ideological component in these processes, are increasingly on the agenda. An important element of this management, as evidenced by the practice of Internet resources development, should be the centers which accumulate socially significant information and could be considered as a source of preparation of information and analytical products to counteract information aggression, and as a guide for further information, development resource. Modern libraries should be transformed into such centers, in accordance with the public demand. This tendency in social development is probable and in demand. Library institutions that master the modern computer technologies and are introduced into the strategic communications structure of the national information space, are becoming a basic element of the modern information system, the basic social mechanism for managing information processes in modern society.

Keywords: global informatization, information war, political life hacking, neutralization of information aggression, computerized library institutions, strategic information communications, political life hack, strategic narrative of the national information complex.